

Patientstatistik 2012

Arbets- och miljömedicinska mottagningen

Centrum för arbets- och miljömedicin, Stockholms läns landsting

Carolina Bigert, Överläkare, Med Dr, CAMM Stockholm
Alkistis Nalbanti, Statistiker, CAMM Stockholm

Innehåll

1. Inledning.....	3
2. Hur många patienter?	3
3. Vilka är orsakerna till remisserna?	4
4. Vem remitterade patienterna?.....	5
5. Vilka har deltagit i patientutredningarna?	6
6. Hur bedömdes sambandet med arbets- eller omgivningsmiljön?	7
7. Sammanfattning.....	7

Inledning

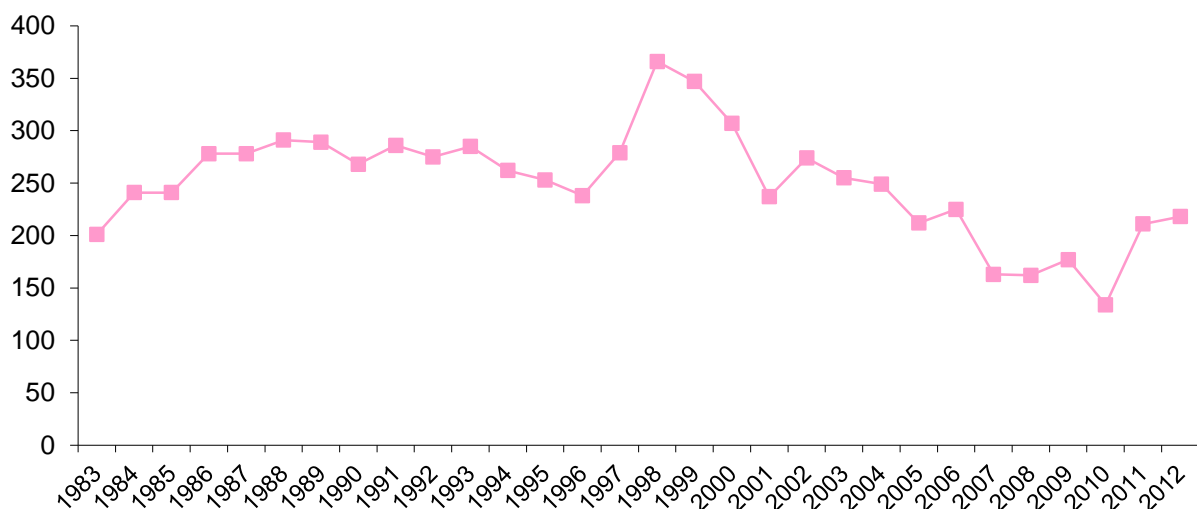
Här presenteras en sammanställning av verksamheten under 2012 vid den Arbets- och miljömedicinska patientmottagningen vid Centrum för arbets- och miljömedicin, Stockholms läns landsting. Vid mottagningen utreds patienter med besvär som misstänks bero på arbets- eller omgivningsmiljön, efter remiss från läkare, Försäkringskassan eller AFA. Vi tar emot patienter från Stockholms län och Gotland. Vid mottagningen finns läkare, sjuksköterska, yrkeshygieniker, miljöhygieniker, ergonom, psykolog och kurator.

Syftet med sammanställningen är att få en överblick över verksamheten, följa förändringar i antal patienter, panoramat av orsaker till remittering, vilka som remitterar, vilka yrkeskategorier som deltar i utredningarna och hur sambandet mellan sjukdomar och arbetet eller omgivningsmiljön bedöms.

Hur många patienter?

Under 2012 hade vi 218 nybesök hos läkare vid mottagningen. Ytterligare 22 utredningar genomfördes telefonbaserat (utan remiss) till gravida som undrar över risker i samband med arbetet eller omgivningsmiljön. Tidstrenden i antalet nybesök presenteras i figuren nedan:

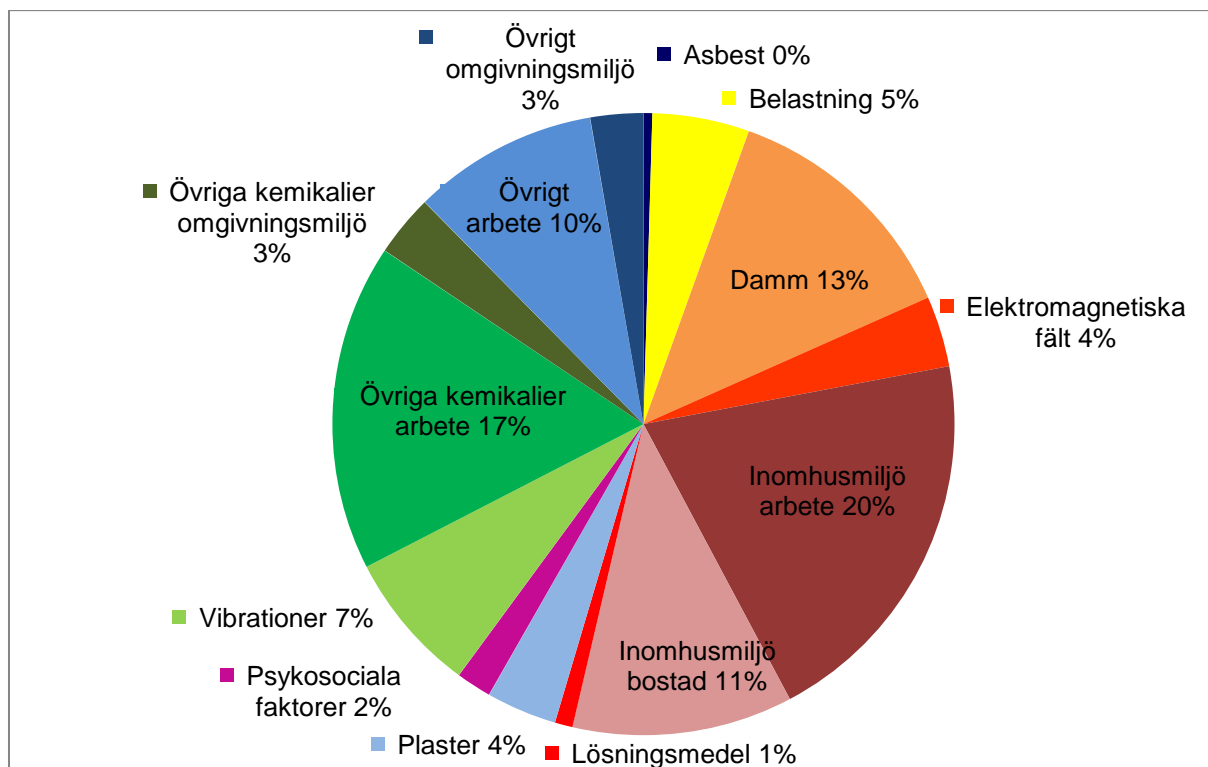
Antal nybesök per år, 1983-2012

I ett längre perspektiv har antalet nybesök successivt minskat även om det förkommit toppar vissa år men vi ser nu en uppåtgående trend. Statistiken fram till och med 2007 avser enbart den Arbetsmedicinska mottagningen och från och med 2008 en sammanslagen Arbets- och miljömedicinsk mottagning. Yrkesmedicinska kliniken vid Huddinge sjukhus slogs samman med den i Solna 1997. Statistiken från och med 1998 avser därför hela länets nybesök medan den för perioden 1983-1997 enbart avser den norra länsdelen.

Vilka är orsakerna till remisserna?

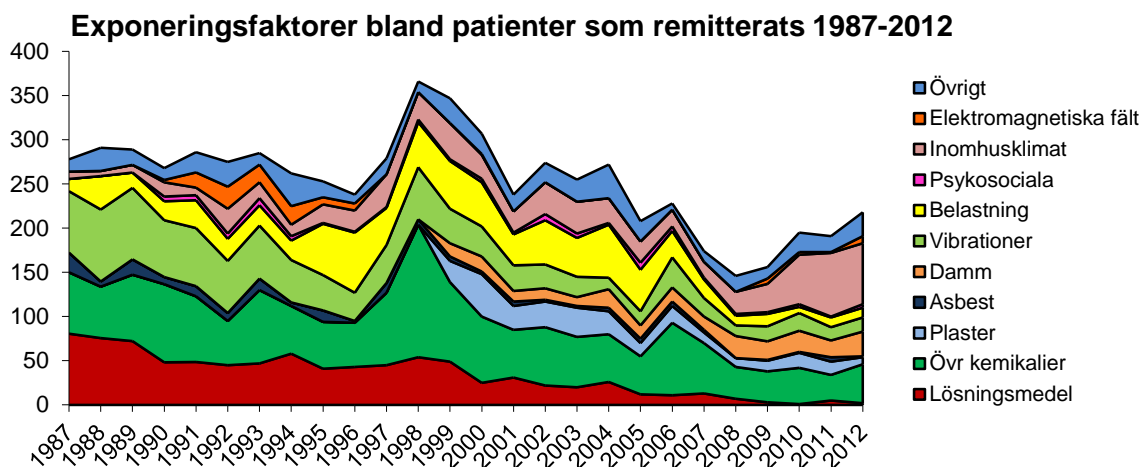
Fördelningen av olika exponeringar bland dem som remitterades under 2012 framgår av följande diagram:

Frageställningar kring inomhusmiljö dominerar fortfarande (totalt 31 % 2012 jämfört med 38 % 2011). Det är både utredningar kring exponering från dålig inomhusmiljön på arbetet och i bostäder som efterfrågas. Frageställningar kring olika typer av kemikalier i arbetsmiljön är fortfarande en av de största grupperna (17 %). Andelen remisser med frågeställningar kring exponering för damm, vibrationer och belastning ligger väsentligen oförändrat jämfört med föregående år (för damm 10 % 2011, vibrationer 8 % och belastning 6 %) men en liten minskning för plaster (8 % 2011). Andelen remisser med frågor kring psykosociala faktorer är fortfarande låg, liksom för lösningsmedel och elektromagnetiska fält. Vi hade endast en patient med frågeställning kring asbest och ingen med frågeställning kring amalgam och andra tandlagningsmaterial.

Sedan 2009 redovisas "Amalgam och andra tandlagningsmaterial" och "Elektromagnetiska fält" separat. Tidigare ingick dessa i gruppen "Övrigt". Före 1998 fanns en egen grupp för "Bildskärm" men nu ingår bildskärm i gruppen "Elektromagnetiska fält". Gruppen "Inomhusklimat" är numera uppdelad i "Inomhusmiljö arbete" och "Inomhusmiljö bostad" och gruppen "Övrigt" uppdelad i "Övrigt arbete" respektive "Övrigt omgivningsmiljö".

Förändringar i panoramat jämfört med tidigare år framgår av följande diagram:

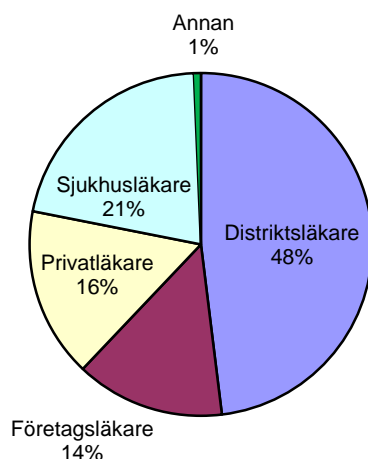

I ett längre tidsperspektiv ser vi en sjunkande trend avseende frågor kring exponering för organiska lösningsmedel, vibrationer, belastning och asbest samt en ökande andel frågor kring inomhusklimat.

Vem remitterade patienterna?

Fördelningen bland inremitterande framgår av följande diagram:

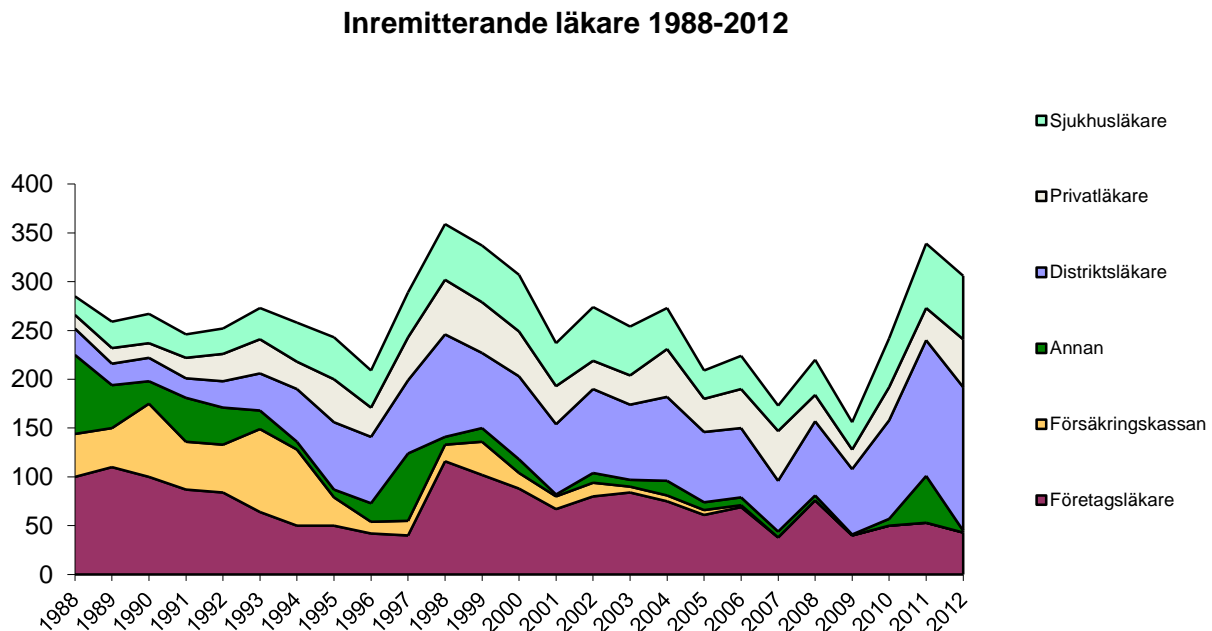
Inremitterande läkare 2012

Distriktsläkare stod för den största andelen av remisserna vilket motsvarade 48 % av remisserna (42 % 2011), följt av sjukhusläkare, privatläkare och företagsläkare. Andelen remisser från företagsläkare har minskat sedan 2011 då motsvarande andel var 23 % vilket sannolikt kan förklaras av en kombination av ökade

utbildningsinsatser och att företagshälsovårdens verksamhet minskat i omfattning de senaste åren.

Tidstrender i vilka som remitterar framgår av följande diagram:

I ett längre tidsperspektiv ses att försäkringskassan inte längre remitterar patienter till mottagningen. Distriktsläkarna har de senaste 2-3 åren stått för en ökande andel av remisserna medan företagshälsovården har en minskande andel.

Vilka har deltagit i patientutredningarna?

Alla patienter har vid de 218 nybesöken träffat läkare. Av dessa var det 131 som direkt efter nybesöket hos läkare träffade yrkeshygieniker för exponeringsutredning avseende kemiska eller fysikaliska arbetsmiljöfaktorer (jämfört med 125 patienter 2011) och 36 utredningar föranledde arbetsplatsbesök (samma antal som 2011). Det var 30 patienter som träffade miljöhygieniker för miljöhygienisk utredning (29 patienter 2011) och 23 hembesök gjordes under året (29 hembesök 2011). Det var 11 patienter som efter läkarbesöket träffade ergonom för belastningsergonomisk exponeringsutredning (10 patienter 2011) men inget arbetsplatsbesök gjordes (inget arbetsplatsbesök 2011 heller). Psykologutredning eller bedömning gjordes för 29 patienter (13 patienter 2011) och psykolog har haft sammanlagt 108 återbesök under året. Psykolog har även själv (utan föregående läkarbesök) träffat 7 patienter för utredning och kort intervention (PART/MiiNA) (3 patienter 2011). Kurator har haft 19 nybesök för bl.a. information om sjuk- och arbetsskadeförsäkringar samt fortsatt stöd (18 patienter 2011) och 2 återbesök. I flertalet patientutredningar har vår mottagningssjuksköterska utfört provtagning, lungfunktionsundersökning med spirometri och/eller exhalerat NO. Vid utredningar av arbetsmiljörisiker vid graviditet

har yrkeshygienisk exponeringsutredning gjorts i 12 fall (5 fall 2011) varav 2 föranledde arbetsplatsbesök (3 arbetsplatsbesök 2011).

Hur bedömdes sambandet med arbets- eller omgivningsmiljön?

Vid utredningar som avslutades under 2012 (graviditetsutredningar ej inräknade) bedömdes sambandet mellan sjukdom och arbets- eller omgivningsmiljön som säkert eller sannolikt i 65 %, mindre troligt eller säkert ej i 32 % och som ej bedömbart i 3 % av utredningarna, vilket motsvarar en lägre andel som bedömts ha säkert eller sannolikt samband jämfört med 2011 då motsvarande andel var 74 %.

Sammanfattning

Sammanfattningsvis har antalet nybesök hos läkare ökat något 2012 jämfört med de senaste 3-4 åren. Detta har medfört ett ökat antal utredningar även för övriga yrkeskategorier. Andelen remisser med frågeställningar kring inomhusmiljön på arbetsplatser och bostäder är fortsatt hög och den största andelen stod inomhusmiljö på arbetsplatser för. Det är fortfarande vanligt med frågor kring exponering för kemikalier i arbetsmiljön. För exponering för damm, vibrationer och belastning finns en lite lägre men jämn tillströmning av remisser, men en liten minskning för plaster. Distriktsläkarna är den alltmer dominerande gruppen av inremitterande medan andelen remisser från företagsläkare fortsätter minska.